

**Recenzja dzieła artystycznego, dorobku artystycznego
i pedagogicznego w związku z postępowaniem habilitacyjnym
Pani dr Kamili Wąsik-Janiak w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki muzyczne**

podstawowe dane recenzenta

prof. dr hab. Lech Bałaban

Dziedzina sztuki

Dyscyplina - sztuki muzyczne

Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Wydział Instrumentalny

Akademia Muzyczna im. I.J.Paderewskiego w Poznaniu

Wydział Instrumentalistyki, Wykonawstwa Historycznego, Jazzu i Muzyki

Estradowej

Instytut Instrumentów Lutniczych

Poznań, 9 maja 2024r.

Rada Doskonałości Naukowej decyzją z dnia 1 grudnia 2023r. wyznaczyła mnie jako recenzenta w pracach komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Pani doktor Kamili Wąsik-Janiak w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki muzyczne, na podstawie pisma z dnia 12 lutego 2024r. z Rady Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie na wniosek Pani doktor Kamili Wąsik-Janiak z dnia 28.09.2023 roku.

Do nadesłanego mi przez Prof.dr hab. Pawła Łukaszewskiego Przewodniczącego Rady Naukowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, która została wskazana do przeprowadzenia postępowania – pisma z dnia 12 lutego 2024 r. została dołączona dokumentacja zgodnie z ustawą w formie elektronicznej.

Podstawowe dane o habilitantce

Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak naukę gry na skrzypcach rozpoczęła u mgr Doroty Adamczuk, a następnie u mgr Iwony Siedlaczek w Szkole Muzycznej im. Tadeusza Szeligowskiego w Lublinie. Naukę kontynuowała w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Feliksa Nowowiejskiego w Gdańsku u Profesora Jerzego Hazuki, w którego klasie uzyskała dyplom w roku 2005. Swoje umiejętności doskonaliła pod kierunkiem wybitnych pedagogów takich jak – prof. Mirosław Ławrynówicz, prof. Krzysztof Węgrzyn, prof. Wanda Wiłkomirska, prof. dr hab. Andrzej Gębski, prof. Konstanty Andrzej Kulka. Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak ukończyła studia skrzypcowe z wyróżnieniem w klasie prof. dr hab. Romana Lasockiego w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie otrzymując medal *Medal Magna cum Laude* za wybitne osiągnięcia dla najlepszego absolwenta UMFC w roku 2010. 1 października 2010 roku rozpoczęła pracę na stanowisku asystentki w Katedrze instrumentów smyczkowych w UMFC w klasie



profesora Romana Lasockiego.

Stopień doktora sztuki nadany przez Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w dziedzinie sztuk muzycznych Habilitantka uzyskała 20 listopada 2018 roku na podstawie dysertacji pod tytułem „*Twórcza rola wykonawcy w ukazaniu bogactwa środków artystycznego wyrazu w polskiej sonacie skrzypcowej na przykładzie sonat Ignacego Jana Paderewskiego, Karola Szymanowskiego i Grażyny Bacewicz*”.

Dzieło artystyczne w postępowaniu habilitacyjnym

Jako najważniejszy akcent swojej działalności artystycznej w rozumieniu ustawy Habilitantka, Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak wskazuje dwie płyty CD:

Violin with a difference wydana przez Chopin University Press (UMFC CD 116/2019)

oraz

Rafał Janiak Violin Inspirations wydana przez Chopin University Press (UMFC CD 155/2021)

Działalność artystyczna Habilitantki

Pani Doktor Kamila Wąsik Janiak jawi się przede wszystkim jako artystka wszechstronna, występująca z powodzeniem zarówno jako solistka, jak i kameralistka. Nie stroni również od ciekawych propozycji łączenia występów skrzypcowych z grą aktorską.

Już w swoich latach szkolnych debiutowała z orkiestrą Filharmonii Bałtyckiej podczas Festiwalu *Gdańska Wiosna* oraz zdobywała czołowe nagrody na konkursach ogólnopolskich (Gdańsk, Lublin, Poznań, Warszawa, Zielona Góra). Jak Habilitantka wskazuje, największym konkursowym osiągnięciem w tym okresie było zdobycie V Nagrody na 11 Internationale Wettbewerb für Violine w Kloster-Schontal w Niemczech w 2005 roku.

W 2006 roku Habilitantka zdobyła II Nagrodę i Nagrodę Specjalną dla najlepszego polskiego uczestnika na X Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. Karola Lipińskiego i Henryka Wieniawskiego w Lublinie.

Jako kameralistka swoje umiejętności doskonaliła pod kierunkiem takich profesorów jak: Prof. dr hab. Roman Lasocki, prof. dr hab. Krystyna Makowska – Ławrynówicz, prof. dr hab. Katarzyna Jankowska – Borzykowska, prof. dr hab. Maja Nosowska, prof. dr hab. Andrzej Wróbel, dr hab. Izabela Szałaj-Zimak prof. UMFC, prof. Bartosz Bednarczyk, prof. Marina Jaszwili, prof. Igor Frołow.

Habilitantka współpracowała z pianistą Antonim Lichomanowem podczas festiwalu

takich jak: Westdeutsche Rundfunk Musikfest w Muenster w Niemczech oraz Festiwal „Styczniowe wieczory muzyczne” w Brześciu na Białorusi.

Współtworzyła duet z pianistką Karoliną Nadolską, z którą często prezentowała utwory kompozytorów polskich. Obie Panie występowały na prestiżowych wydarzeniach takich jak np. przemianowanie nazwy Akademii Muzycznej na Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, 64. Międzynarodowy Festiwal Chopinowski w Dusznikach Zdroju, czy International Student Festiwal w Kyoto w Japonii.

Po ukończeniu studiów Habilitantka z powodzeniem kontynuowała współpracę z polskimi orkiestrami, koncertowała zarówno jako solistka, jak i kameralistka. Do najważniejszych wydarzeń zalicza recital w Filharmonii Narodowej, występy na festiwalach „Mistrzowie polskiej wiolinistyki”, „Gwiazdy promują” oraz prawykonanie I Koncertu skrzypcowego Rafała Janiaka z Narodową Orkiestrą Polskiego Radia pod dyrekcją Michała Klauzy.

Współpraca z kompozytorami, Rafałem Janiakiem, prywatnie mężem Habilitantki oraz z Pawłem Łukaszewskim zaowocowała rozwojem zamiłowania habilitantki do wykonywania muzyki współczesnej. W roku 2015 Pani doktor Kamila Wąsik – Janiak została członkinią zespołu *Hashtag Ensemble* specjalizującego się w wykonawstwie muzyki współczesnej i najnowszej. Z zespołem *Hashtag Ensemble* Habilitantka nagrała kompozycję *Network Music* Wojciecha Błażejczyka na głos, smyczki i elektronikę na płytę *Network Music* wydaną przez *Opus series*.

Płyta *Musica profana I* wydana przez wytwórnię DUX, na której Habilitantka wykonuje *Trio na skrzypce, wiolonczelę i fortepian* Pawła Łukaszewskiego (Habilitantka nie podaje w Autoreferacie nazwiska Kompozytora Tria! Rozumiem, że mogło to umknąć w ferworze walki.) otrzymała w roku 2017 nagrodę fonograficzną Fryderyk w kategorii muzyka kameralna.

Płyta – Joanna Freszel – *Real Life Song*, również wydana przez DUX, na której Habilitantka wykonuje *Pieśni zdradzonej* Rafała Janiaka otrzymała prestiżową *Nagrodę Les Orphees d'Or – Prix de la SACD* oraz dwie nominacje do nagrody fonograficznej Fryderyk.

W roku 2020 Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak otrzymała ministerialne odznaczenie *Zasłużony dla Kultury Polskiej*.

Habilitantka dokonała nagrania archiwalnego wraz z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia pod dyrekcją Rafała Janiaka jego *I Koncert skrzypcowy*. Nagranie zostało zaprezentowane na antenie Drugiego programu Polskiego Radia 1 czerwca 2022 roku. Do ważnych koncertów w tym czasie Habilitantka zalicza koncert z Filharmonią Podkarpacką w Tbilisi (Gruzja) pod

dyrekcją Miriana Khukhunashvili oraz występ na otwarciu Sali Koncertowej Filharmonii im. W. Lutosławskiego w Łomży.

Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak z powodzeniem, jako solistka i kameralistka prezentowała utwory muzyki najnowszej z zespołem *Hashtag ensemble* na Festiwalach Muzyki Współczesnej. Zaliczyć do nich można wszystkie kolejne edycje festiwalu „Aż tak” w Warszawie, „Afekt Festiwal” w Estonii (Tartu, Tallin), „Sacrum Profanum”, „Polin Music Festiwal”.

Habilitantka zwraca uwagę na swój koncert w ramach Festiwalu „AżTak”, na którym wykonała utwór *for Aaron Copland na skrzypce solo* Mortona Feldmana oraz *Introduzione e cantilena* Rafała Janiaka na skrzypce solo wraz z improwizacją taneczną artystki Liwii Bargieł. Podkreśla również realizację projektu aktorsko-muzycznego „Horror Project” Niny Fukuoki – scena na skrzypaczkę i elektronikę. Ciekawym doświadczeniem dla Pani doktor Kamili Wąsik-Janiak było połączenie roli aktorskiej i solistki-skrzypaczki w spektaklu „Fantazja Polska” w reżyserii Zbigniewa Kułagowskiego i kierownictwie muzycznym Jacka Bonieckiego na scenie Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. T. Sygietyńskiego w Karolinie. Premiera tego Wydarzenia miała miejsce 18 października 2019 roku. W spektaklu tym habilitantka wykonuje Poloneza D-dur op.4 Henryka Wieniawskiego z Orkiestrą Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze” oraz Obertasa op. 19 nr 1 Henryka Wieniawskiego z pianistką Joanną Różewską.

Pani Doktor Kamila Wąsik-Janiak z powodzeniem współpracowała z kompozytorem Pawłem Łukaszewskim. Wraz z Chopin University Chamber Orchestra zaprezentowała jego *Neopolis Concerto* podczas koncertu na UMFC. Następnie koncert został nagrany na płytę (realizatorem dźwięku była Katarzyna Rakowiecka-Rojsza). W najbliższych miesiącach płyta ma zostać wydana przez wydawnictwo *Chopin University Press*. Dalsza współpraca z Pawłem Łukaszewskim i zamiłowanie do jego muzyki zaowocowało utworem, który kompozytor skomponował dla Habilitantki i altowiolistki Aleksandry Demowskiej-Madejskiej. Prawykonaliśmy *Concerto doppio na skrzypce i altówkę* ze Śląską Orkiestrą Kameralną w Katowicach wraz z dyrygentem Maciejem Tomaszewiczem w dniu 4 grudnia 2021 roku.

W ostatnich kilku latach na rynku muzycznym ukazało się 8 kameralnych płyt, w których nagrywaniu brała udział Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak. Wśród nich znajduje się światowa premiera fonograficzna *Artur Malawski Chamber Music* (Habilitantka wykonuje na niej wraz z Sylwią Michalik trzy kompozycje Artura Malawskiego), utwory nagrane wraz z *Hashtag ensemble* na płytach: *Długoszewski Openings of the (eye)*(światowa premiera fonograficzna), *#ensemble, WarszeMuzik vol. 1, Porębski, Joseph Conrad #ensemble* (światowa premiera fonograficzna),

Wojciech Błazejczyk – Music of strings (światowa premiera fonograficzna - płyta została uhonorowana Nagrodą Fonograficzną *Fryderyk* w roku 2023) oraz dwie płyty kompaktowe, które Habilitantka zdecydowała się przedstawić jako swoje dzieło habilitacyjne: *Violin with a difference* oraz *Rafał Janiak Violin inspirations*.

Patrząc całościowo na dokonania artystyczne Habilitantki można stwierdzić, że jako solistka występowała z większością polskich orkiestr w tym: Orkiestrą Filharmonii Narodowej w Warszawie, Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia w Katowicach oraz filharmonii: Bałtyckiej, Dolnośląskiej, Kaliskiej Lubelskiej, Łódzkiej, Kameralnej w Łomży, Podkarpackiej, Podlaskiej, Pomorskiej, Śląskiej, Świętokrzyskiej, Warmińsko-mazurskiej, Zielonogórskiej, oraz Polskiej Filharmonii Kameralnej Sopot, Suwalskiej Orkiestry Kameralnej, Polskiej Orkiestry Sinfonia Iuventus, Chopin University Chamber Orchestra i innych. Występowała również za granicą podczas Festiwalu „*Jedynie muzyka nie zna granic*” w Görlitz, Pasewalk (Niemcy) oraz z Filharmonią Podkarpacką do Gruzji – Tbilisi.

Pani Doktor Kamila Wąsik-Janiak pracowała pod batutą tak znakomitych dyrygentów jak: Mirosław Jacek Błaszczyk, Jacek Boniecki, Tomasz Bugaj, Czesław Grabowski, Rafał Janiak, Mirian Khukhunashvili, Michał Klauza, Wojciech Michniewski, Marek Pijarowski, Wojciech Rajski, Zygmunt Rychert, Jerzy Salwarowski, czy Jan Miłosz Zarzycki, prezentując utwory z różnych epok. Wykonywała różnorodny repertuar w większych i mniejszych zespołach kameralnych. Owocem tej współpracy jest 12 płyt wydanych przez znaczące wydawnictwa muzyczne.

Działalność pedagogiczna Habilitantki

Swoją działalność pedagogiczną Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak rozpoczęła w roku 2010, bezpośrednio po ukończeniu z najwyższym wyróżnieniem Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie Profesora Romana Lasockiego, w jego klasie jako asystentka. Po uzyskaniu stopnia doktora w 2018 roku, obecnie pracuje na stanowisku adiunkta na swojej macierzystej uczelni. Po przejściu na emeryturę Prof. Romana Lasockiego dzieliła studentów z tak wspaniałymi pedagogami jak: prof. dr hab. Krzysztof Bąkowski, prof. dr hab. Andrzej Gębski, dr hab. Wojciech Koprowski, dr hab. Agnieszka Marucha, prof. dr hab. Magdalena Szczepanowska i dr hab. Janusz Wawrowski prof. UMFC.

Od początku swojej pracy dydaktycznej na uczelni Habilitantka uczyła gry na skrzypcach ponad 50-ciu studentów tej specjalności, zarówno podczas ich studiów jak i stażu artystycznego. Dorobek dydaktyczny Habilitantki zawiera osiągnięcia studentów o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej.

Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak organizowała liczne audycje i koncerty klasowe, co, jak wiemy ma kluczowe znaczenia w zdobywaniu doświadczenia estradowego przez studentów. Habilitantka prowadziła kursy mistrzowskie z młodymi skrzypkami w Polsce (dwie edycje kursu skrzypcowego w Markach-Warszawa) oraz za granicą (Heino Elleri nimeline Tartu Muusikakool, Estonia).

Praca pedagogiczna Pani doktor Kamili Wąsik-Janiak ma charakter wielopłaszczyznowy. Habilitantka przygotowuje swoich podopiecznych do konkursów, na których często zdobywają laury, jak również do licznych koncertów, które są podstawową częścią działalności każdego instrumentalisty. Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak zwraca w swej pracy pedagogicznej uwagę na wiele aspektów nauczania i wychowywania młodych skrzypków. W tym miejscu posłużę się cytatem z Autoreferatu Habilitantki:

„Praca z młodymi skrzypkami jest dla mnie ogromnym wyróżnieniem i radością. Doskonaląc zdolności studentów otrzymuję dodatkowy bodziec do rozwoju oraz poszerzania repertuaru. Wspaniale jest obserwować różnorodne temperamenty i uzdolnienia podopiecznych. Fascynuje mnie ich „świeżość” i dociekliwość”. Pragnę by studenci otrzymywali ode mnie jako pedagoga wsparcie, by po lekcji towarzyszyło im przekonanie „coś mi dzisiaj wyszło, mogę więcej”, by mogli rozwijać swój potencjał bez względu na to, na jakim etapie rozwoju się znajdują. W pedagogice zwracam uwagę na całościowy rozwój osoby, dlatego podczas lekcji poruszam tematy związane również z życiem artysty, jego dyscypliną, podejściem do sceny, publiczności i siebie samego. Uważam, że holistyczne podejście do ucznia jest niezwykle ważne i nie wolno pomijać rozwoju jego osobowości. Jednocześnie istotne jest dla mnie ukazywanie studentowi jego osobistych talentów oraz prowadzenie go ku drodze jego zainteresowań i pasji.”

Działalność organizacyjna Habilitantki

Działalność organizacyjna Pani doktor Kamili Wąsik-Janiak na terenie macierzystej uczelni związana jest z udziałem w różnorodnych zadaniach. Habilitantka była sekretarzem Katedry Instrumentów Smyczkowych, recenzentką jedenastu prac



licencjackich i czterech magisterskich oraz promotorem jednej pracy licencjackiej i jednej magisterskiej. Dwukrotnie zasiadała w Jury *Konkursu Kapryków* (drugi uzyskał nazwę „im. Jana Staniendy”) odbywającym się na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina (2020,2023). Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak brała udział w konferencji naukowej poświęconej polskiej sonacie skrzypcowej. Przez Chopin University Press została wydana publikacja pokonferencyjna (2022) „Od neoromantyzmu do postmodernizmu. Polska sonata skrzypcowa w perspektywie interpretacyjno-wykonawczej”, w której jeden rozdział zatytułowany *Bogactwo środków wyrazu artystycznego w IV Sonacie na skrzypce i fortepian Grażyny Bacewicz* jest autorstwa Habilitantki.

Obecnie wraz z pianistą Grzegorzem Skrobińskim pracuje nad projektem związanym z Henrykiem Wieniawskim, będzie to płyta z m.in. z tańcami narodowymi kompozytora.

Główne Dzieło Artystyczne w postępowaniu habilitacyjnym

Jako swoje najważniejsze osiągnięcie w działalności artystycznej w rozumieniu ustawy Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak wskazuje dwie płyty CD:

Violin with a difference wydana przez Chopin University Press (UMFC CD 116/2019)

oraz

Rafał Janiak Violin Inspirations wydana przez Chopin University Press (UMFC CD 155/2021)

Obie wyżej wymienione płyty zawierają bardzo zróżnicowany repertuar. Pierwsza z nich, *Violin with a difference* przedstawia utwory skrzypcowe w różnych konfiguracjach kameralnych, przy czym kilka z nich to bardzo udane transkrypcje, chyba można tak powiedzieć, znanych przebojów literatury skrzypcowej, takich jak *Medytacja z Thaïs* Julesa Masseneta na skrzypce i harfę, czy *Melodie rumuńskie* Beli Bartoka na skrzypce i akordeon, jak również *Taniec hiszpański* Manuela de Falli na skrzypce i gitarę. Skrzypaczka, Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak wywiązuje się w tych nagraniach znakomicie pod względem wykonawczym jak i współpracy kameralnej z tak różnymi instrumentami, nierzadko bardzo się różniącymi pod względem chociażby dynamiki, porównując bezpośrednio choćby gitarę i organy. Wyrazy uznania i szacunku należą się również realizatorce nagrania, Pani Katarzynie Rakowieckiej-Rojszy!

Druga płyta CD , *Rafał Janiak Violin Inspirations* poświęcona jest w całości

twórczości kompozytora i dyrygenta Rafała Janiaka, prywatnie męża Habilitantki. Na krążku znalazły się następujące utwory : *Sonata na skrzypce i fortepian. Pamięci Prof. Moryty* (2019), *Introduzione e cantilena na skrzypce solo* (2005/2006), *Nokturn na skrzypce z fortepianem* (2008), *Trio na klarnet, skrzypce i fortepian* (2009). Na płycie tej partnerami Pani doktor Kamili Wąsik-Janiak byli – pianista Andrzej Karałow oraz klarnecista Piotr Ptak.

Obu płyt wysłuchałem z wielkim zainteresowaniem. Pani doktor Kamila Wąsik-Janiak jawi się jako skrzypaczka doskonała pod każdym względem. Jej grę charakteryzuje praktycznie bezbłędna intonacja, piękny, klarowny dźwięk, wirtuozowski pazur i naturalna muzykalność! Należy również wspomnieć o znakomicie współpracujących partnerach, którzy towarzyszyli Habilitantce w nagraniowych zmaganiach. A byli to – Zuzanna Elster – harfa, Leszek Potasiński – gitara, Mateusz Rzewuski – organy, Rafał Grzaka – akordeon, Aleksandra Demowska-Madejska – altówka, Jakub Jakowicz – skrzypce oraz Piotr Kopczyński – fortepian! Każdy z nich indywidualnie jest znakomitym instrumentalistą, a w prezentowanych nagraniach jawią się jako świetni kameraliści!

KONKLUZJA

Analizując dostarczoną dokumentację można zapoznać się z aktywnością Pani doktor Kamili Wąsik-Janiak podczas wielu koncertów, konferencji, konkursów, kursów muzycznych i innych wydarzeń, na których Habilitantka występowała jako wykonawca, solistka, kameralistka, aktorka i pedagog. Na podstawie przeprowadzonej analizy dorobku artystycznego, dydaktycznego oraz oceny dzieła artystycznego w postaci utworów nagranych na płytach CD: *Violin with a difference* wydana przez Chopin University Press (UMFC CD 116/2019) oraz *Rafał Janiak Violin Inspirations* wydana przez Chopin University Press (UMFC CD 155/2021) , które skrzypaczka, Pani Doktor Kamila Wąsik-Janiak stwierdzam, że dorobek Pani doktor Kamili Wąsik-Janiak spełnia wymagania ustawy i w pełni uzasadnia nadanie stopnia doktora habilitowanego sztuk muzycznych. Jej wszechstronna działalność artystyczna, pedagogiczna i organizacyjna stanowią istotny wkład do kultury muzycznej. Dotychczasowa działalność Habilitantki i plany na przyszłość są zapowiedzią dalszych interesujących projektów artystycznych. Sukcesy

pedagogiczne Habilitanta odzwierciedlają Jej olbrzymi potencjał dydaktyczny. Walory te będą z pewnością wykorzystane w Jej dalszej pracy naukowej, artystycznej i pedagogicznej jako w pełni przygotowanego i samodzielnego pracownika akademickiego.

Osiągnięcia Pani doktor Kamili Wąsik-Janiak doceniam i przyjmuję.



Lech Bałaban